

De vaste Commissie voor Financiën, in welker handen het onderhavige wetsontwerp is gesteld, heeft de eer daaromtrent het volgende verslag uit te brengen.

Opgemerkt zij ter voorkoming van misverstand, dat het opnemen van vragen, beschouwingen of gedachten in dit verslag niet impliceert, dat de gehele commissie of een meerderheid uit haar midden de inhoud daarvan ondersteunt; elke vraag, beschouwing of gedachte blijft, wat inhoud en strekking betreft, geheel voor de verantwoordelijkheid van het lid of de leden, die deze hebben geopperd, tenzij anders blijkt.

ALGEMEEN

De wetsontwerpen inzake de loonbelasting en de inkomstenbelasting vertonen op veel punten een nauwe samenhang; dit wordt, aldus merkte de Commissie op, terecht nog eens in de memorie van toelichting onderstreept. Deze samenhang heeft tot gevolg, dat bepaalde onderwerpen in beide wetsontwerpen op dezelfde wijze zijn geregeld. De Commissie ging er, gezien deze onderlinge samenhang, niet toe over de opmerkingen, welke in het voorlopig verslag over de inkomstenbelasting zijn gemaakt over onderwerpen, welke ook voor de loonbelasting van belang zijn, in het onderhavige voorlopig verslag te herhalen. Zij meende uit te mogen gaan van de veronderstelling, dat de bewindslieden het inzake de inkomstenbelasting opgemerkte, voorzover toepasselijk, zullen beschouwen als ook betrekking te hebben op het onderhavige wetsontwerp.

Daar de Commissie de verwachting koesterde, dat de bewindslieden in het onderhavige ontwerp de voorzieningen ten behoeve van de werkende gehuwde vrouw alsnog bij nota van wijziging zullen incorporeren, meende zij dit onderwerp thans onbesproken te kunnen laten.

Eveneens meende zij te mogen verwachten, dat de fiscale faciliteiten, voortvloeiende uit de wet Voorzieningen met betrekking tot premiespaarregelingen en winstdelingspaarregelingen voor werknemers (*Stb.* 459), alsnog in het onderhavige ontwerp zullen worden opgenomen.

Vele leden waren van mening, dat de loonbelasting als systeem van heffing bestendig dient te worden. Het behoort echter zodanig te zijn, dat

1. de werknemers, voor wie in beginsel de loonbelasting als eindheffing fungeert, geen hoger belastingbedrag verschuldigd zijn dan andere belastingplichtigen met een overeenkomstig inkomen aan inkomstenbelasting moeten voldoen;

2. voor een zo groot mogelijk deel van de werknemers de loonbelasting als eindheffing fungeert en in het bijzonder voor de werknemers beneden de loongrens van f 8000 het opleggen van een aanslag in de inkomstenbelasting tot de hoge uitzonderingen behoort.

Zij betwijfelden, of aan deze voorwaarden bij het thans voorliggend wetsontwerp wordt voldaan.

De mogelijkheid, dat van een werknemer aan loonbelasting een hoger bedrag wordt ingehouden dan een in overeenkomstige omstandigheden verkerende belastingplichtige volgens de inkomstenbelasting moet voldoen, kan onder meer ontstaan, doordat

1. de toepassing van de aftrek voor personen ouder dan 65 jaar en voor invaliden van f 624 (f 702) per jaar en die van de tariefgroepen I, II of III geschieden bij de loonbelasting naar de toestand op de eerste dag van het kalenderkwartaal, terwijl bij de heffing van de inkomstenbelasting in het algemeen de toestand aan het einde van het kalenderjaar maatgevend is;

2. voor de inkomstenbelasting geen regeling meer wordt voorgesteld voor berekening van het verschuldigde belastingbedrag bij heffing over een gedeelte van een kalenderjaar, terwel een dergelijke heffing bij toepassing van de tabellen van de loonbelasting „automatisch” geschiedt.

In het bijzonder merkten de hier aan het woord zijnde leden op, dat er een verschil tussen de loonbelasting en de inkomstenbelasting kan ontstaan ten aanzien van de werking van de progressie. Dit doet zich voor, wanneer gedurende een deel van het kalenderjaar aan loonbelasting onderworpen inkomsten worden genoten. De progressie komt dan tot volle werking, terwijl dit niet het geval is, wanneer over een even groot inkomen inkomstenbelasting verschuldigd zou zijn. In vele gevallen is correctie hiervan niet mogelijk. Bepleit werd in zulke gevallen de mogelijkheid tot herrekening over een geheel jaar dan wel tot het opleggen van een aanslag in de inkomstenbelasting open te stellen.

Zij vroegen de bewindslieden hun oordeel over het voorgaande te geven. Voorzover nodig komen deze leden bij de artikelen op deze punten terug.

Zij verzochten de bewindslieden voorts, indien mogelijk, recente gegevens te verstrekken omtrent

1. het aantal werknemers, voor wie de loonbelasting als eindheffing wordt toegepast;
2. het aantal werknemers, voor wie de loonbelasting geen eindheffing is, zo mogelijk ingedeeld naar
  - a. het aantal aangeslagenen, voor wie het totaalinkomen beneden de loongrens is gebleven;
  - b. het aantal aangeslagenen, voor wie het totaalinkomen boven de loongrens is gekomen;
3. het aantal personen, dat uitsluitend voor inkomen, geen loon zijnde, is aangeslagen.

Is het mogelijk voor elk van deze groepen het totaal verschuldigde loon- en/of inkomstenbelastingbedrag te vermelden?

Mede in verband met vorenstaande opmerkingen stelden deze leden nog de vraag, of toepassing van het Britse stelsel van cumulatieve inhouding geen voordelen zou bieden. Kunnen de bewindslieden een uiteenzetting geven van dat stelsel en van de daaraan verbonden voor- en nadelen? Indien ook zij van oordeel zijn, dat dit stelsel in verscheidene opzichten aantrekkelijk is, waarom hebben zij dan toch het bestaande systeem gehandhaafd? Laat de wettekst ruimte om het Britse stelsel op een later tijdstip in te voeren dan wel dit stelsel meer nabij te komen en zou het, zo dit niet het geval mocht zijn, geen aanbeveling verdienen daartoe de mogelijkheid open te houden?

Deze leden waren verder van oordeel, dat de begrippen „werknemer” en „dienstbetrekking” in het algemeen zo ruim mogelijk dienen te worden opgevat. Zij vroegen, of dit ook het oordeel van de bewindslieden is en of dit onder de werking van de voorgestelde regeling zal worden bereikt. Daarbij dachten zij o.m. aan de wedden van leden van colleges van Gedeputeerde Staten, van wethouders e.d. Op de vergoedingen aan deze functionarissen is het Besluit op de loonbelasting niet van toepassing. Zullen deze wel onder de voorgestelde regeling vallen?

Deze leden hadden de indruk, dat herhaaldelijk werknemers, voor wie de loonbelasting als eindheffing fungeert, als gevolg van onvoldoende bekendheid met de mogelijkheden van het Besluit op de loonbelasting (aftrek van kosten, persoonlijke verplichtingen, buitengewone lasten en giften) te veel belasting betalen. De aangiftebiljetten voor de inkomstenbelasting gaan van een uitvoerige toelichting vergezeld, waarin o.m. de verschillende mogelijkheden voor aftrek duidelijk worden uiteengezet. Deze leden stelden de vraag, of de bewindslieden bereid zijn voortaan jaarlijks ook aan hen, die onder de loonbelasting vallen, (via hun werkgevers) een beknopte, maar toch duidelijke toelichting op het systeem van de heffing en de mogelijkheden van aftrek te verstrekken.

Verder merkten deze leden op, dat volgens artikel 55 van het Ontwerp van wet op de inkomstenbelasting 1960 onder bepaalde voorwaarden een regeling wordt voorgesteld voor berekening van de inkomstenbelasting over de gemiddelde winst over drie aaneengesloten gehele kalenderjaren. Deze leden vroegen het oordeel van de bewindslieden over de wenselijkheid en de mogelijkheid een overeenkomstige regeling voor de berekening van de loonbelasting te treffen.

Deze leden stelden voorts de vraag, of de voorgenomen afschaffing van de commissarissenbelasting geen bijzondere voorzieningen met betrekking tot de beloning van commissarissen in dit wetsontwerp wenselijk maakt. Zij dachten daarbij aan de volgende punten:

1. het opnemen van een bepaling, waardoor ook commissarissen, die niet een natuurlijk persoon doch een lichaam zijn, mede aan loonbelasting zijn onderworpen;
2. de loonbelasting over de per jaar berekende beloning van een commissaris, voorzover die beloning voor de vennootschapsbelasting niet in aftrek komt, bedraagt in afwijking van de regeling van artikel 21 tenminste 15 pct.

Het brengen van deze beloningen in de sfeer van de dividenden, ook wat de uitdelingsaftrek betreft, maakt het naar het oordeel van deze leden wenselijk, dat vooral buitenlandse commissarissen op die beloningen een heffing van tenminste 15 pct. toegepast krijgen.

Achten de bewindslieden deze beschouwingen juist en op welke wijze denken zij aan de gemaakte opmerkingen tegemoet te kunnen komen?

In de memorie van toelichting (blz. 8, rechterkolom) wordt medegedeeld, dat in verband met de coördinatie nog een afzonderlijk wetsontwerp voor het aanbrengen van wijzigingen in de sociale verzekeringswetgeving zal worden ingediend. De hier aan het woord zijnde leden vroegen, wanneer dit wetsontwerp de Kamer zal bereiken. Met de coördinatie wetten is, zoals terecht in de memorie van toelichting wordt gesteld, een eerste en belangrijke stap op de weg naar een vereenvoudiging gezet. Zullen spoedig stappen tot verdere coördinatie worden gedaan en welke ontwikkeling verwachten de bewindslieden op dit terrein?

Verscheidene leden stemden in met de hiervoor gemaakte opmerkingen inzake de coördinatie. Zij spraken de hoop uit, dat ook de kinderbijslag en de kinderaftrek zullen worden gecoördineerd, hetgeen een administratieve vereenvoudiging zal inhouden.

Voorts merkten deze leden op, dat het loonbegrip in de jongste sociale verzekeringswetten — A.O.W. en A.W.W. — in grote trekken overeenstemt met dat van de loonbelasting en voorzover dit niet het geval is, zijn de verschillen bijna geheel in de coördinatie tabel verwerkt. Gewenst ware, dat het premieplichtige loon volgens de Ziektewet, Ongevallenwetten, Invaliditeitswet, Werkloosheidswet en het Ziektenfondsbesluit wordt aangepast aan dat van de A.O.W. en A.W.W.; zonder deze aanpassing is geen behoorlijke vereenvoudiging te verkrijgen.

Hoewel het onderhavige ontwerp is ingediend in het kader van vereenvoudiging van de belastingwetgeving, kan niet worden gezegd, dat het ontwerp in vergelijking met het Besluit voor de werkgevers een vereenvoudiging of vermindering van werkzaamheden medebrengt. Het tegendeel is zelfs het geval, zoals uit enkele voorbeelden moge blijken.

a. Het wezenpensioen zal voortaan niet meer bij de langstlevende ouder belast zijn, maar bij het kind zelf. Met name voor pensioenfonds brengt dit een uitbreiding der werkzaamheden mede.

b. Een groep van personen, die in feite niet in loondienst zijn en die er tot dusverre niet onder vielen, wordt onder de werkingssfeer van de loonbelasting gebracht (o.a. adviseurs).

c. Uit de memorie van toelichting blijkt, dat de bewindslieden aan de toepasselijkheid van de herrekening uitbreiding willen geven door de kwartaal- of halfjaarherrekening uit te breiden tot een jaarherrekening en deze herrekening niet alleen mogelijk te maken, indien het brutoloon sterk wisselt, maar ook in gevallen, waarin vermindering terzake van aftrekbare kosten, persoonlijke verplichtingen, buitengewone lasten en giften niet over het gehele jaar geldend kan worden gemaakt.

d. Hoewel hoofdzakelijk van belang voor verzekeringsmaatschappijen zij ook nog gewezen op artikel 32, letter a, waarbij ook lijfrentebetalingen, die niet voortvloeiën uit een vroegere dienstbetrekking, aan inhouding van loonbelasting kunnen worden onderworpen.

Voor de toepassing van elektronische machines bij de loonadministratie zou het met het oog op kostenbesparing van groot belang zijn, wanneer de tarieven zouden gebaseerd zijn op wiskundige formules, welke zich voor elektronische verwerking lenen. Destijds is door de bewindslieden toegezegd dit punt nader in studie te zullen nemen. De Commissie zou gaarne vernemen, tot welke resultaten deze studie heeft geleid.

Ook is toegezegd, dat de afleidingsregels voor de bijzondere tabellen ter beschikking zouden worden gesteld van de werkgevers, die voor hun loonadministratie gebruik maken van elektronische machines. Voorzover de Commissie bekend is, heeft geen publicatie plaatsgehad. Zij achtte dat echter wel gewenst.

Eveneens ter besparing van kosten achtte de Commissie het gewenst, dat de in de belastingwetten gehanteerde bedragen zodanig zijn, dat afrondingen niet behoeven plaats te vinden.

De heffing van loonbelasting van vergoedingen wegens overwerk en andere prestatiebeloningen geeft in de praktijk nog aanleiding tot veel bezwaren. Vooral aan de zijde van werkgevers (complicaties bij de uitvoering), doch ook aan de zijde van de werknemers. Naar verscheidene leden meenden te weten is een studiegcommissie bezig om concrete voorstellen tot verbetering uit te werken. Indien dit inderdaad het geval is, leek het deze leden thans niet het juiste moment om met suggesties op dit punt te komen. Zou echter ook naar het oordeel der bewindslieden dan niet de mogelijkheid tot een later debat hieromtrent moeten worden opgehouden?

Herhaaldelijk komen procedures voor, welke het toepasselijk loontijdvak betreffen. Wanneer de werkgever is uitgegaan van een verkeerd loontijdvak, ontstaat er voor hem het risico van veroordeling. De leden hier aan het woord achtten het gewenst, dat onzekerheid omtrent het loontijdvak zoveel mogelijk wordt uitgesloten.

Navorderingen van te weinig ingehouden loonbelasting, zo merkten deze leden voorts op, worden primair aan de werkgever opgelegd. Volgens recente jurisprudentie (bv. de uitspraak van het Hof Leeuwarden van 22 februari 1960, B.N.B. 1961/80) is zelfs het foutief door de werknemer invullen van de werknemersverklaring soms geen voldoende reden om de navordering ten laste van de werknemer op te leggen, wanneer de werkgever de fout had kunnen ontdekken. Zouden ook naar de mening der bewindslieden de redelijkheid en de billijkheid niet beter tot hun recht komen, wanneer de lasten, die in dit verband op de werkgever worden gelegd, worden verlicht? Of zou aanbevelenswaardig zijn de werkgever een recht van verhaal op de betrokken werknemer toe te kennen? Een bepaling, waarbij dit recht wordt toegekend, zou dan aan het onderhavige ontwerp dienen toegevoegd te worden, gezien de tegengestelde rechtspraak op dit punt nl. de uitspraak van 9 januari 1952 van de Kantonrechter te Amsterdam (N.J. 1953, p. 20), waarbij geen verhaal werd toegestaan, en de in het Weekblad voor Fiscaal Recht, nr. 4207, vermelde uitspraak van 29 april 1954 van de Centrale Raad van Beroep, waarbij wel verhaal werd toegekend.

De bestaande en in het onderhavige ontwerp gecontinueerde heffingstechniek nl. heffing aan de bron is, zo merkten verschillende leden op, uiteraard niet voimaakt. Deze techniek is bovendien alweer een twintigtal jaren oud. In verband hiermede vroegen deze leden, of de bewindslieden overwoogen hebben, of de in het ontwerp ongewijzigd van het Besluit op de loonbelasting overgenomen techniek niet verder behoort te worden vervolmaakt c.q. aangepast aan de op dit punt plaatsgevonden hebbende ontwikkeling. Indien deze vraag ontkennend wordt beantwoord, zou mededeling van de motieven op prijs gesteld worden.

Om tot een nadere beoordeling op dit punt te kunnen komen zouden deze leden mede in verband met mogelijke harmonisatie o.a. van de belasting op de uit dienstbetrekking voortvloeiende inkomsten binnen het groeiende E.E.G.-verband op prijs stellen een overzicht met toelichting te ontvangen betreffende de bestaande techniek(en) met betrekking tot heffing aan de bron, zoals deze in de E.E.G.-landen en Engeland reeds worden gehanteerd dan wel mogelijk ingevolge herzieningsvoorstellen hiervan binnen afzienbare tijd zullen worden toegepast.

HOOFDSTUK I

Belastingplicht

Artikel 1. In tegenstelling tot het huidige Besluit op de loonbelasting wordt in het onderhavige artikel aangegeven, dat de loonbelasting een directe belasting is, althans als zodanig wordt aangeduid. Waarom tot deze aanduiding moet worden overgegaan, zo merkten verschillende leden op, hebben de bewindslieden in hun toelichting op het ontwerp niet duidelijk gemaakt. Vooralsnog was dit deze leden dan ook bepaald niet duidelijk en wel vooral niet, gezien hetgeen in de artikelen 29 en 34 wordt voorgesteld. Door deze artikelen wordt immers ten dele weer teruggenomen, wat met de aanduiding *directe* belasting wordt gegeven. De hier aan het woord zijnde leden waren van mening, dat toepassing van de Wet overschrijven termijnen van 28 juli 1926 (*Stb.* 227) c.q. na invoering artikel 60 van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen van 2 juli 1959 (*Stb.* 301) en de Wet tot bevordering van de richtige heffing der directe belastingen van 29 april 1925 (*Stb.* 171) c.q. na invoering de artikelen 31 t/m 36 van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen van 2 juli 1959 (*Stb.* 301) bovendien van bijzonder geringe betekenis moet worden geacht voor de loonbelasting. Of is misschien uit de sinds de invoering van het Besluit op de loonbelasting opgedane ervaringen gebleken, dat aan de voorgestelde wijziging inderdaad behoefte bestaat? Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, zouden deze leden hieromtrent gaarne nader worden ingelicht.

Opgemerkt werd, dat het woordje „van” minder juist geacht moet worden. Er wordt immers niet van een werknemer geheven, doch van een loon. Daarom zou de voorkeur verdienen het woord „van” te vervangen door de woorden „ten laste van”.

Artikel 2. Zeer vele leden merkten op, dat zij het laatste gedeelte van lid 1 nl. „dan wel uit een *bestaande* privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking van *een ander*” niet duidelijk achten. Is bedoeld, dat behalve bepaalde uitkeringen ingevolge de sociale verzekeringswetten aldus tevens onder de loonbelasting worden gebracht de uitkeringen, die ten laste van een werknemer ingevolge op hem rustende persoonlijke verplichtingen zoals echtscheidingsuitkeringen, renten van schulden enz. door de werknemer direct aan de recht-hebbende derden worden uitbetaald? Zijn er ook nog andere gevallen onder begrepen? Wordt, gesteld dat onder deze toevoeging behalve bepaalde sociale uitkeringen alleen de persoonlijke verplichtingen vallen, de werkingssfeer van de loonbelasting dan niet zeer ver buiten haar natuurlijke grenzen uitgebreid? Het kan toch immers niet juist geacht worden op renten van schulden het ingewikkelde loonbelastingmechanisme te laten toepassen. De hier het woord voerende leden zouden hieromtrent gaarne uitvoerig worden ingelicht, waarbij tevens het verband met de sociale verzekeringswetten ware te belichten.

Verscheidene leden vroegen in dit verband, welke categorie van natuurlijke personen bedoeld wordt. De memorie van toelichting geeft hieromtrent geen uitsluitel. In de literatuur is zelfs verondersteld, dat het hier een drukfout zou betreffen en dat voor „dienstbetrekking van een ander” gelezen moet worden „dienstbetrekking tot een ander”. Hierdoor zou dan die „ander” van werknemer tot werkgever worden. De juistheid van deze veronderstelling werd betwijfeld. Des te meer werd echter wenselijk geacht, dat op dit punt nadere toelichting wordt verstrekt en de voorgestelde tekst eventueel wordt gewijzigd.

De basis, waarvan het ontwerp uitgaat, ter vaststelling van de subjectieve belastingplicht is, aldus verschillende leden, het begrip dienstbetrekking. Het verwonderde deze leden dan ook wel zeer, dat dit begrip niet in het ontwerp is gedefinieerd. Vooral in verband met de gewenste rechtszekerheid kwam het hun noodzakelijk voor, dat een zo groot mogelijke zekerheid bestaat omtrent de inhoud van dit begrip. Met name geldt dit voor de in de onderneming van hun ouders werkzame kinderen. Dit geldt thans nog in sterkere mate dan voorheen, nu andere dan louter en alleen fiscale aspecten in het geding zijn.

Te dezer zake dient vooral te worden gewezen op de sociale volksverzekeringen.

De rechtspraak is er tot nu toe niet in geslaagd de op dit punt gerezen problemen tot een oplossing te brengen. Met betrekking tot landbouwbedrijven en bedrijven met een gemengd karakter, waarin echter het landbouw-element domineert, wordt veelal aangenomen, dat er tussen ouders en de in hun onderneming werkzame kinderen geen dienstbetrekking bestaat. Ten opzichte van andere bedrijven is de situatie gecompliceerder. Een belangrijke rol in deze kwesties speelt het feit, dat niet alle Belastingkamers van de Gerechtshoven met betrekking tot het opleggen van de bewijslast een gelijke gedragslijn volgen. Voorts moet ook uitgesloten geacht worden, dat in deze soort van procedures het volledige bewijs, dat er in een bepaald geval geen dienstbetrekking bestaat, door één der partijen zou kunnen worden geleverd.

Gezien deze situatie meenden de hier aan het woord zijnde leden, dat de wetgever een oplossing dient te creëren. Gaarne zouden zij van de bewindslieden vernemen, of zij deze mening delen en zo ja, of zij het onderhavige ontwerp op dit punt alsnog willen completeren.

Overgaande tot behandeling van lid 2 van dit artikel werd gevraagd enige voorbeelden te verstrekken, die concreter zijn dan de beschouwingen in de memorie van toelichting (blz. 10, linkerkolom, alinea 3), aan de hand waarvan de draagwijdte van deze voorgestelde bepaling zal kunnen worden beoordeeld.

Vele leden vroegen, waarom hier uitsluitend gesproken wordt van loon uit dienstbetrekking en niet tevens van loon uit een vroegere dienstbetrekking. Moet hieruit worden afgeleid, dat de fictie alleen bedoeld is te werken bij een bestaande dienstbetrekking?

Volgens het in lid 3, letter a, voorgestelde wordt, aldus merkten verscheidene leden op, loonbelasting ook geheven van particuliere pensioenen, welke worden genoten door niet binnen het Rijk wonende terzake van vroeger hier te lande verrichte arbeid. Tenzij er op dit punt bij verdrag een afwijkende regeling is getroffen, heeft deze bepaling tot gevolg, dat deze pensioenen hier te lande in de inkomstenbelasting worden betrokken. Volgens internationaal gebruik dient belastingheffing in deze gevallen uitsluitend te worden toegewezen aan de woonstaat van de genietter. De hier aan het woord zijnde leden zouden gaarne van de bewindslieden vernemen, of ook zij het niet wenselijk achten de voorgestelde regeling alsnog aan te passen bij genoemd internationaal gebruik en zo neen, waarom niet.

Met betrekking tot het in lid 3, letter c, voorgestelde brachten vele leden in herinnering, dat de Hoge Raad in zijn arrest van 22 januari 1958 (B.N.B. 1958/98) deze bepaling, voorzover zij ertoe leidt, dat loonbelasting verschuldigd is over in het buitenland genoten inkomsten terzake van daar verrichte arbeid, ongewoon heeft geoordeeld, daar zij „immers niet strookt met het internationaal in het belastingrecht vrij algemeen aanvaarde en regelmatig in verdragen ter voorkoming van dubbele belastingheffing tot uitdrukking gebrachte beginsel, dat inkomsten uit een particuliere dienstbetrekking uitsluitend dienen te worden belast in het land, waar de werknemer woont en zijn dienstbetrekking vervult". In het licht van deze overweging meenden de hier aan het woord zijnde leden het ongewijzigd handhaven dezer bepaling te moeten betreuren.

Artikel 3. Ten aanzien van het onder de letters a en b van dit artikel voorgestelde waren vele leden geenszins overtuigd van het nut van de ontworpen bepalingen. Bovendien kwam hun de praktische uitvoering dikwijls moeilijk voor. Hoe kan de werkgever, die verantwoordelijk is voor de inhouding van de loonbelasting, bv. weten, of de tussenpersoon uitsluitend voor hem werkt? Ditzelfde bezwaar geldt voor het bovendien zeer vage criterium van een „niet voor hem bijkomstige werkzaamheid".

Voorzover de hier aan het woord zijnde leden bekend was, is in de praktijk voor de onderhavige gevallen een bevredigende oplossing gevonden, welke inhoudt, dat de assuradeurs een opgave verstrekken van de door hen aan tussenpersonen uitbetaalde provisies, indien deze een bedrag van f 200 over-

schrijden en mits de genietters niet zijn n.v.'s, banken en agenten in loondienst. Welk bezwaar bestaat er tegen om de bestaande regeling te continueren?

Dit artikel beoogt, aldus betoogden zeer vele andere leden, o.m. ook voor de zelfstandige assurantietussenpersoon inhouding van loonbelasting voor te schrijven. Zij vroegen, of hier niet voorbij is gezien aan de bijzondere plaats, die de assurantietussenpersoon sedert de totstandkoming van de Wet Assurantiebemiddeling in het economisch verkeer inneemt. Deze wet regelt de positie van de zelfstandige assurantietussenpersoon, stelt bepaalde eisen, waaraan moet worden voldaan, en geeft een inschrijvingsplicht in één van de registers van de Sociaal-Economische Raad.

Ook in het in 1960 door de Sociale Verzekeringsraad gepubliceerde Advies inzake de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt voorgesteld geen dienstbetrekking aanwezig te achten bij een assurantietussenpersoon, die is ingeschreven in één der registers, bedoeld in de Wet Assurantiebemiddeling.

Zij vroegen daarom het oordeel van de bewindslieden over een regeling, waarbij het voorgestelde in lid 1, letters a en b, niet van toepassing is ten aanzien van degene, die is ingeschreven in één der registers als bedoeld in artikel 4 van de Wet Assurantiebemiddeling.

Artikel 4. Hoewel verschillende leden in beginsel geen bezwaar hebben tegen een voorbehoud om bij algemene maatregel van bestuur in bepaalde gevallen ter uitvoering van de wet voorzieningen te treffen, meenden zij tegen het voorbehoud, gemaakt in het onderhavige artikel, toch wel ernstig bezwaar te moeten maken. Hier wordt het recht voorbehouden om te zijner tijd vast te stellen, welke groepen van gevallen van arbeidsverhoudingen als een dienstbetrekking zullen worden aangemerkt. Hieruit vloeit voort, dat derhalve bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald, dat in een bepaald geval sprake is van subjectieve belastingplicht, zonder dat deze uit de wet blijkt en zonder dat deze op de wet gebaseerd is. Dit voorbehoud ging deze leden dan ook veel te ver. Bij wet behoort te worden bepaald, wie al dan niet subjectief belastingplichtig is, zodat deze belastingplicht onderworpen is aan het oordeel van de Staten-Generaal. Deze leden achtten in elk geval dringend gewenst duidelijke informatie te ontvangen omtrent de hierbedoelde nader te nemen maatregelen.

Aangaande het onder letter f van dit artikel voorgestelde merkten vele leden op, dat zij van de wenselijkheid daarvan geenszins overtuigd zijn, te meer niet daar hier wel een zeer ruime formulering gebruikt wordt. De omschrijving „degene, die tegen beloning persoonlijk arbeid verricht" is zo ruim, dat daaronder bv. gebracht zouden kunnen worden advocaten, notarissen, accountants, belastingconsulenten, artsen enz. Dit zou zelfs het geval kunnen zijn met in het buitenland wonenden, hetgeen tot gevolg zou hebben, dat de loonbelasting haar natuurlijke grenzen verre te buiten gaat. Wanneer de op grond van letter f aangewezenen hun werkzaamheden in maatschapsverband verrichten en tot onderlinge verrekening hunner verdiensten verplicht zijn, vallen de complicaties niet te overzien. Hoe ligt voorts in dergelijke gevallen het verband met de sociale verzekeringswetten? De hier aan het woord zijnde leden waren van mening, dat deze bepaling, zo zij al niet het beste geschrapte zal kunnen worden, dan toch in ieder geval veel enger geformuleerd dient te worden.

Verscheidene leden ondersteunden deze bezwaren. Zij wezen er bovendien op, dat bij handhaving van de voorgestelde bepaling een groep personen in de loonadministratie wordt betrokken, welke er naar haar aard niet in thuis behoort. Meestal hebben deze personen een onregelmatige beloning over onregelmatige tijdvakken; verder vallen zij niet onder bepaalde regelingen (pensioenfondsen, sociale verzekering enz.) zoals de gewone werknemers, hetgeen voor de loonadministraties complicaties en daarmee extra werk geeft. De aanwijzing zal materiële gevolgen hebben voor de fiscale positie van in het buitenland wonende adviseurs. Voorzover zij hier te lande geen kantoor of andere vaste inrichting hebben, zijn zij op het ogenblik niet aan Nederlandse belasting onderworpen;

indien een aanwijzing geschiedt echter wèl. Bovendien is dit een verdere verzwareing van de loonadministraties, daar deze dan zullen hebben na te gaan, voor welk deel der beloning arbeid in Nederland werd verricht, hetgeen zeer gecompliceerd zal zijn en tot procedures aanleiding zal geven.

De hier aan het woord zijnde leden waren daarom van mening, dat deze aanwijzingsbevoegdheid slechts kan worden toegekend met betrekking tot in Nederland wonende personen, wier arbeidsverhouding een zodanige is, dat zij met een „echte” werknemer kunnen worden gelijkgesteld, en ten aanzien van wie gewent is, dat zij op gelijke voet, dus ook voor de sociale verzekering, behandeld worden. De bevoegdheid dient zich niet uit te strekken tot personen, die ook een vrij beroep hebben of bij een ander in dienstbetrekking zijn (gedetacheerd) dan wel student zijn. Zou de bepaling wellicht als volgt geredigeerd kunnen worden: „degene, die tegen beloning persoonlijke arbeid verricht en wiens arbeidsverhouding niet reeds ingevolge de voorgaande bepalingen als dienstbetrekking wordt beschouwd, doch hieraan maatschappelijk soortgelijk is”?

Artikel 6. Teneinde haar strekking te kunnen beoordelen werd gevraagd concrete voorbeelden te geven, waaruit blijkt, welke groepen van gevallen onder de werking van lid 1, letter c, kunnen worden gebracht.

Vele leden vroegen, of met de redactie van lid 2, letter b, nl. „binnen het Rijk een of meer personen in dienst hebben” bedoeld wordt, dat de dienstbetrekking door die personen binnen het Rijk moet worden vervuld of dat reeds voldoende is, dat met de werknemer in Nederland een arbeidsovereenkomst is gesloten.

Naar de mening van verscheidene leden zal lid 2, letter b, in de praktijk veel onaangenaamheden en administratieve complicaties veroorzaken. Voorgesteld wordt te bepalen, dat de Minister iemand, die binnen het Rijk een of meer personen in zijn dienst heeft, als inhoudingsplichtige (werkgever) kan aanwijzen. Een buitenlandse onderneming, die hier te lande niet is gevestigd noch een kantoor of andere vaste inrichting heeft, moet anders loonbelasting inhouden. De moeilijkheid is dan, hoe de fiscus betaling kan afdwingen. Betreft het personeel bij contractors, dan zal via beslag op de aannemingsom verhaal kunnen worden gezocht op het Nederlandse bedrijf. Betreft het personeel (bv. trainees) van een buitenlandse dochtermaatschappij, dan komt het erop neer, dat het Nederlandse bedrijf de loonadministratie enz. zal moeten verzorgen.

HOOFDSTUK II

Voorwerp van de belasting

Artikel 9. Uit dit artikel blijkt evenals uit artikel 19, zo betoogden verscheidene leden, dat als coördinatieloon zal gelden zuiver loon (d.i. na aftrek van buitengewone lasten, giften en/of persoonlijke verplichtingen). „Zuiver” loon geldt in feite al voor de A.O.W. en de A.W.W. De andere sociale verzekeringswetten zullen derhalve moeten worden aangepast teneinde uitelkaarlopen van het fiscale loon en het loon voor laatstgenoemde wetten te vermijden en ook omdat hiermede samenhangt de al dan niet noodzakelijkheid om de bevoegdheid tot het geven van beschikkingen inzake buitengewone lasten/giften en/of persoonlijke verplichtingen te verruimen. De hier aan het woord zijnde leden namen zich voor hierop terug te komen bij de behandeling van artikel 28, lid 2.

Artikel 11. Verscheidene leden vroegen, waarom in letter b van lid 1 de kinderbijslag wel weer tot het loon gerekend wordt. Afschaffing van deze heffing zou een aanmerkelijke vereenvoudiging van de loonadministratie tot gevolg hebben.

De Commissie juichte ten eerste toe, dat het dank zij het in lid 2, letter d, voorgestelde mogelijk zal zijn studietoelagen voor de (verdere) opleiding van de werknemer zelf belastingvrij te verstrekken. In een geenszins te verwaarlozen aantal gevallen worden door werkgevers echter ook toelagen voor

studiedoeleinden verstrekt ten bate van de opleiding van kinderen (of wezen) van een werknemer. Ook in dergelijke gevallen is naar het oordeel van de Commissie een vrijstelling ten eerste gewent. Zij zou gaarne vernemen, hoe de bewindslieden hierover oordelen.

Vele leden vroegen, of de in lid 2, letters b, c, d en e, facultatief gestelde mogelijkheden van aftrek van het loon niet onder de imperatieve aftrekposten van lid 1 kunnen worden gebracht.

Deze leden vroegen verder, of de bewindslieden van oordeel zijn, dat het bij letter d van lid 2 voorgestelde er toe zal leiden, dat in het algemeen alle vergoedingen en bijdragen van werkgevers in studiekosten van werknemers buiten de heffing van loonbelasting zullen vallen. Bij de bestaande regeling zijn op dit gebied merkwaardige situaties ontstaan. Zo wordt, naar deze leden meenden te weten, geen loonbelasting ingehouden op door het Rijk aan hoofden van scholen en onderwijzers uitgekeerde bijdragen op grond van de regeling bevordering studietoelagen onderwijzers 1961, terwijl regelingen voor vergoeding van opleidingskosten van politieambtenaren en studiebijdrage-regelingen voor andere ambtenaren van provincies en gemeenten weer wèl tot inhouding van loonbelasting en premie A.O.W. en A.W.W. noodzakelijk zijn.

De leden 2 en 3 van dit artikel gaven verscheidene leden aanleiding het volgende op te merken. Hier wordt de Minister de bevoegdheid gegeven bepaalde nader aan te wijzen aanspraken, waarmee bijkans de memorie van toelichting worden bedoeld aanspraken op spaar- en voorzieningsfondsen en dergelijke regelingen, niet tot het loon te rekenen. De uitkering is dan belast, voorzover deze niet afkomstig is uit stortingen van de werknemer. Deze leden spraken als hun mening uit, dat gewent is, dat als de aanspraak niet als loon wordt aangemerkt, hetgeen de werknemer zelf stort van het loon aftrekbaar is. De uitkering is dan geheel belast en behoeft niet meer te worden gesplitst. Administratief is een en ander eenvoudiger. Verder kan deze wijze van belastingaanpak nog aantrekkelijker maken, daar de uitkeringen voor degenen die alleen onder de loonbelasting vallen, volgens het tarief van artikel 21 worden belast, en voor degenen die in de inkomstenbelasting worden aangeslagen op verzoek artikel 48 kan worden toegepast.

Deze leden bepleitten ten aanzien van lid 2, letter b, nog een ruimere vrijstelling terzake van cadeaus, welke al of niet in natura aan werknemers bij verschillende gelegenheden worden verstrekt.

Verscheidene leden stelden de volgende vraag. Waarom wordt de mogelijkheid geopend om in tegenstelling tot de algemene gedragslijn op het punt van belastingheffing ten aanzien van aanspraken op uitkeringen niet die aanspraak in aanmerking te nemen over het tijdvak, waarin deze is ontstaan, doch in plaats daarvan de uitkeringen te belasten?

Artikel 12. De redactie van dit artikel kan naar het gevoelen der Commissie tot onbillijkheden leiden. Geheven wordt over een bedrag, dat *geacht* wordt te zijn genoten. Gezien de jurisprudentie (arrest van de Hoge Raad van 25 juni 1958, B.N.B. 1958/262), dat dit normbedrag moet worden aangehouden voor de heffing van loonbelasting, werd gevraagd, of het de bedoeling van de bewindslieden is te bepalen, dat om een aanslag in de inkomstenbelasting kan worden verzocht, wanneer het werkelijk genoten bedrag lager is.

Artikel 13. Vele leden, die op zichzelf de overgang naar een objectief waardebegrip toejuichten (waarom echter niet de term verkoopwaarde gebruikt?), waren evenwel van mening, dat de limiet van het bespaarde bedrag in te weinig gevallen toepasselijk zou zijn. Zij wezen als voorbeeld op het gouden horloge, dat een werknemer ter gelegenheid van een jubileum ontvangt. Dit kan stellig te gelde worden gemaakt, doch het is daartoe niet bestemd. Nochtans is de verkoopwaarde in een dergelijk geval te hoog. De hier aan het woord zijnde leden waren van mening, dat deze bezwaren zouden worden onderzocht, indien de zinsnede „indien dat loon niet te gelde kan worden gemaakt” zou worden gewijzigd in „indien dat loon niet bestemd is om te gelde te worden gemaakt”. Overigens leek de

hier aan het woord zijnde leden de norm „ten hoogste het bedrag van de besparing” voor de inhoudingsplichtige bijzonder moeilijk te hanteren. Hoe zal hij dit bedrag, dat van werknemer tot werknemer kan verschillen ook al gaat het om dezelfde beloning, in redelijkheid kunnen schatten? Tenslotte was het deze leden niet duidelijk, welk nut de woorden „ten hoogste” zouden kunnen hebben.

Verscheidene leden verklaarden zich met de hiervoor gemaakte opmerkingen akkoord en voegden daaraan nog het volgende toe. De voorgestelde tekst inzake waardering van beloningen in natura zal althans voor bepaalde beloningen tot een hoger bedrag leiden dan thans het geval is.

De door vele leden gedane suggestie tot wijziging van de voorgestelde tekst n.l. niet bestemd om te gelde te worden gemaakt, ondersteunden zij gaarne. Op deze wijze is immers de economische waarde alleen van belang voor diegenen, die loon in natura hebben ontvangen en op normale wijze op een markt als aanbieder van het ontvangen goed kunnen fungeren.

Aangaande lid 2 van dit artikel zouden verschillende leden op prijs stellen vooraf inzicht te verkrijgen omtrent de te geven regelen. Zij vroegen nog, of niet toegestaan moet worden, dat voor een werknemer in bijzondere gevallen een lager bedrag moet kunnen worden aangenomen dan het volgens de norm bepaalde.

Artikel 14. Zeer vele leden meenden het opnemen van de zg. 5 pct.-regeling in de wet te moeten bepleiten. Deze regeling zou zelfs in het tarief van de loonbelasting verwerkt kunnen worden.

Artikel 16. De aftrekbare kosten en de persoonlijke verplichtingen worden volgens dit artikel slechts in aanmerking genomen, voorzover zij tezamen f 120 (f 100) te boven gaan. Het met dit artikel corresponderende artikel 32 van het Ontwerp van wet op de inkomstenbelasting 1960 spreekt alleen van de aftrekbare kosten. De Commissie zou gaarne vernemen, of dit verschil inderdaad bedoeld is en zo ja, welke motieven daaraan ten grondslag liggen.

Artikel 18. Verschillende leden wensten hier nog de nadruk te leggen op hetgeen zij bij de behandeling van artikel 39 van het Ontwerp van wet op de inkomstenbelasting 1960 opmerkten ten aanzien van in de vorm van geldswaardige papieren gedane giften en van de voorgestelde minimum- en maximumgrens.

HOOFDSTUK III

Tarief

Algemeen.

De Commissie merkte op, dat de indeling in tariefgroep I in geval van ontbreken van een werknemersverklaring zoals thans voorkomt in artikel 8, lid 2, van het Besluit op de loonbelasting, ontbreekt. Gaarne zou zij vernemen, waarom een soortgelijke bepaling niet is opgenomen en welke de gevolgen zullen zijn van dit ontbreken.

Artikel 19. Vele leden vroegen, of de aantallen dagen, welke in lid 2 zijn vermeld voor herleiding van de maand- en weekbedragen uit de jaartabel, niet herzien moeten worden, nu voor zeer vele werknemers de vijfdaagse werkweek is ingevoerd.

Verschillende leden vroegen, of de nieuwe terminologie inzake kinderaftrek n.l. „genieten” (lid 5 van dit artikel en speciaal artikel 23, lid 1) in plaats van „aanspraak hebben op” verschil inhoudt. Mocht deze vraag bevestigend beantwoord worden, dan zouden zij gaarne vernemen, welk(e) verschil(len) ontstaan en waarom deze wijziging voorgesteld wordt.

Artikel 20. Voor de inkomstenbelasting wordt de vermindering van f 624 (f 702) ook tot het volle bedrag toegepast, indien de belastingplicht in de loop van het jaar eindigt; voor de loonbelasting vindt dan slechts een evenredige aftrek plaats.

Vele leden vroegen, of dit ongunstige effect van de regeling voor de loonbelasting niet dient te worden voorkomen en zo ja, op welke wijze de bewindslieden hieraan menen tegemoet te kunnen komen.

Artikel 21. Hoewel de in lid 1 voorgestelde bijzondere tariefsregeling op zichzelf, aldus vele leden, aantrekkelijk is, heeft haar toepassing tot gevolg, dat voor hen, die onder de inkomstenbelasting vallen veelvuldig en vaak belangrijke nabetalingen ontstaan.

De werknemer ervaart deze als extra bezwaarlijk, indien de werkgever de loonbelasting voor deze bijzondere beloningen voor zijn rekening heeft genomen. Gevallen komen voor, dat de werkgever 2 pct. loonbelasting voor zijn rekening heeft genomen, terwijl de werknemer later over het uitgekeerde bedrag alsnog bv. 20 pct. inkomstenbelasting moet betalen.

Moet, zo vroegen deze leden, wel juist worden geacht, dat de loonbelasting deze faciliteit toekent, terwijl de inkomstenbelasting haar weer geheel teniet doet? Lijkt dit niet op terugnemen met de ene hand, wat men met de andere heeft gegeven?

Zijn ook de bewindslieden van oordeel, dat dit artikel vaak bijzonder onbevredigend werkt en dat het ongewenst is een eenmaal toegekende belastingfaciliteit later weer ongedaan te maken?

Achten de bewindslieden mogelijkheden aanwezig deze ongewenste gevolgen voortaan te voorkomen? Zo ja, hoe denken zij dit te bereiken?

Verschillende leden zagen een groot bezwaar in het voor zeer vele gevallen veel te lage bijzondere tarief. Zij meenden, dat dit bezwaar niet opgeheven dient te worden op zodanige wijze, dat inderdaad niet meer dan de percentages van het bijzondere tarief wordt geheven. Op deze wijze zou er immers een onbillijke situatie ontstaan vergeleken met die belastingplichtigen, die loon of andere inkomsten genieten, die niet onder een speciaal tarief vallen. Deze leden zagen hier bovendien het gevaar, dat normale beloningen onder bijzondere beloningen worden gerangschikt met alleen maar de bedoeling minder belasting te betalen. Zij achtten dergelijke voordelen ongerechtvaardigd. Met klem drongen zij er dan ook op aan de percentages van het bijzondere tarief zoveel mogelijk in overeenstemming te brengen met de werkelijke belastingdruk en derhalve tot verhoging over te gaan.

Over verwijzing naar hetgeen bij artikel 51 van het Ontwerp van wet op de inkomstenbelasting 1960 is opgemerkt, sloten verschillende leden zich bij het vorenstaande aan.

Zou, zo werd nog gevraagd, het niet wenselijk zijn de mogelijkheid te openen, dat een werknemer zijn werkgever kan verzoeken een hoger dan het voorgeschreven percentage in te houden om aldus het mogelijk volgens de aanslag in de inkomstenbelasting bij te betalen bedrag te beperken?

Artikel 22. De thans bestaande straf op het niet inleveren van een werknemersverklaring is, naar vele leden opmerkten, in het ontwerp niet overgenomen. Gevraagd werd, hoe de werkgever in een dergelijk geval verondersteld wordt te zullen handelen.

Artikel 24. Vele leden merkten op, dat voor gehuwde werknemers en voor ongehuwde werknemers, die de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt, de voorgestelde regeling ongunstiger is dan de bestaande, omdat bij de voorgestelde regeling uitsluitend de toestand op de eerste dag van het kalenderkwartaal maatgevend is voor de inhouding van loonbelasting, terwijl volgens de bestaande regeling, wanneer dientengevolge minder loonbelasting zal worden ingehouden, ook met wijzigingen in de loop van een kwartaal rekening moet worden gehouden.

Om welke reden is in ongunstige zin van de bestaande regeling afgeweken?

Deze leden merkten verder op, dat de regeling in vele gevallen ongunstiger werkt dan de bij de inkomstenbelasting voorgestelde. Immers bij de inkomstenbelasting is de toestand bij het einde van het kalenderjaar of, zo de belastingplicht in de loop

van het kalenderjaar eindigt, bij het einde van de belastingplicht beslissend. Iemand met een aan loonbelasting onderworpen inkomen van f 6000, die in december huwt, moet over het gehele kalenderjaar loonbelasting volgens tariefgroep I betalen, terwijl een ander met een gelijk niet aan loonbelasting onderworpen inkomen, die eveneens in december huwt, over dat gehele kalenderjaar als gehuwde wordt aangeslagen. Dit zal betekenen, dat over dat jaar de een f 836 belasting moet betalen en de ander slechts f 536.

Het was deze leden uiteraard bekend, dat ook gevallen kunnen voorkomen, waarbij de verhouding omgekeerd ligt, al meenden zij, dat ongunstige gevallen frequenter zullen voorkomen dan gunstige.

Zij meenden, dat getracht moet worden een regeling te treffen, waardoor nadelige verschillen voor werknemers, voor wie de loonbelasting eindheffing zal zijn, kunnen worden opgeheven of voorkomen. Zij dachten daarbij aan toekenning van een bevoegdheid aan elke werknemer om ongeacht de grootte van zijn belastbaar inkomen om een aanslag in de inkomstenbelasting te verzoeken. Eventueel zou ter beperking van administratieve rompslomp dit recht gebonden kunnen worden aan een restitutieminimum van bv. f 10. Een dergelijke regeling zou opgenomen kunnen worden in artikel 53 van het Ontwerp van wet op de inkomstenbelasting 1960.

Naar hun mening zou tevens overwogen kunnen worden in deze gevallen ook herrekening over een geheel kalenderjaar via de werkgever mogelijk te maken. De redactie van artikel 31, lid 2, letter c, zal hiervoor dan aangepast moeten worden.

Vele leden vroegen de aandacht van de bewindslieden voor de ten aanzien van de werkende gehuwde vrouw in bepaalde gevallen zware druk van de loonbelasting, indien doordat geen aanslag in de inkomstenbelasting wordt opgelegd geen mogelijkheid tot verrekening van de ingehouden 15 pct. loonbelasting bestaat. Zij zouden gaarne vernemen, hoe de bewindslieden aan dit bezwaar denken tegemoet te komen.

HOOFDSTUK IV

Wijze van heffing

Algemeen

Anders dan het Besluit op de loonbelasting geeft het onderhavige ontwerp de hoofdlijnen aan van de bijkomende uit de loonbelasting voortvloeiende verplichtingen voor werkgever en werknemer. Verschillende leden vroegen, of en zo ja, in hoeverre de bewindslieden de bedoeling hebben af te wijken van de thans bestaande verplichtingen.

Artikel 25. Lid 2 van dit artikel geeft aan, welk moment beslissend is voor de inhouding der loonbelasting. Volgens de op dat moment van toepassing zijnde tariefgroep en belastingtabel zal de inhoudingsplichtige de belasting moeten inhouden. Verschillende leden merkten in dit verband op, dat op nabetalings, betrekking hebbende op verstreken tijdvakken, voortaan geen oude tarieven zullen kunnen worden toegepast, doch slechts die, welke van kracht zijn op het moment van genieten. Zij vroegen, op welke gronden de bewindslieden de voorgestelde regeling beter achten dan de thans bestaande.

Artikel 28. Verscheidene leden meenden uit lid 2 van dit artikel te moeten concluderen, dat onder de werking van het tot wet verheven ontwerp een groter aantal beschikkingen wegens buitengewone lasten, giften, persoonlijke verplichtingen en/of hogere verwervingskosten zal worden gegeven dan thans, daar de inspecteur een beschikking moet geven, zodra zeker is, dat zonder een dergelijke beschikking voor de loonbelasting inkomstenbelasting moet worden teruggegeven. De voorgestelde wijziging zal de werkzaamheden der loonadministraties verzwaren; daar een en ander echter samenhangt met de noodzakelijke nieuwe bepaling van het coördinatieloon, kan de verzwaring worden geaccepteerd, aangezien er enige premiebesparing tegenover staat.

HOOFDSTUK V

Aanvullende regelingen

Algemeen

Onder verwijzing naar hetgeen daaromtrent bij de behandeling van het Ontwerp van wet op de inkomstenbelasting 1960 (artikel 55) is opgemerkt, vroegen verschillende leden, of het onderhavige Hoofdstuk niet de juiste plaats geacht moet worden om bedoelde regeling op te nemen.

Artikel 31. Het in lid 2, letter c, voorgestelde nl. de mogelijkheid van herrekening der belasting bij een sterk wisselend loon werd door vele leden toegejuicht. Zij betreurden echter, dat de memorie van toelichting slechts weinig inzicht geeft in de bij de bewindslieden op dit punt bestaande plannen. Zij meenden er daarom goed aan te doen enige gedachten aan de bewindslieden voor te leggen over hetgeen zij in deze materie wenselijk oordelen.

Zij waren van mening, dat mogelijk moet zijn, dat ten aanzien van sommige werknemers wel en ten aanzien van andere geen herrekening plaatsvindt.

Verder leek het de hier aan het woord zijnde leden gewenst om in de gevallen, waarin herrekening voor de werkgever om administratieve redenen niet goed mogelijk is, het recht op herrekening via een aanslag in de inkomstenbelasting open te stellen.

Gevraagd werd voorts, hoe de bewindslieden het verband denken te leggen tussen de herrekening en de onder artikel 21 vallende bedragen.

Vele andere leden vroegen onder verwijzing naar hun beschouwingen bij artikel 24, of het niet wenselijk is de bevoegdheid tot herrekenen uit te breiden, zodat zij niet alleen betrekking heeft op sterk wisselend loon, maar ook op andere factoren kan worden gebaseerd (berekening naar omstandigheden per 31 december in plaats van naar kwartaalgegevens, staking van de werkzaamheden in de loop van het jaar door ontslag, pensionering of overlijden).

Kunnen de bewindslieden een schema geven van de aanvullende regeling, welke zij voornemens zijn te treffen?

Tenslotte zouden deze leden nog gaarne vernemen, of een regeling getroffen wordt, waarbij, indien de werkgever niet bereid blijkt te zijn deze „herrekeningen” ten voordele van zijn werknemer uit te voeren of in gevallen, waarbij de inhouding van loonbelasting door meer dan één werkgever heeft plaatsgehad, herrekening en restitutie ook via de belastingdienst mogelijk wordt gemaakt.

Nu de hierbedoelde nog te geven aanvullende regelen niet bekend zijn, gaven verscheidene leden te kennen, dat het gewenst is, dat

a. de herrekening facultatief is, d.w.z. al dan niet herrekenen moet per werknemer mogelijk zijn;

b. voorzover de werkgever zelf om administratieve redenen de herrekening niet kan of wil uitvoeren, herrekening op verzoek van de werknemer wiens „zuiver” loon „sterk” heeft gewisseld, door de inspecteur dient plaats te hebben, waarbij de werkgever de nodige gegevens verstrekt;

c. bij de herrekeningen beloningen, die naar hun aard onder het bijzonder tarief van de loonbelasting (artikel 21) vallen, zoals tantièmes, gratificaties enz. — voorzover de gedachte der bewindslieden daarheen uitgaat bij de herrekening alle beloningen belast met het bijzonder tarief daarin te betrekken — buiten beschouwing dienen te blijven, opdat de herrekening geen nadeel geeft ten opzichte van de werknemer, wiens loon niet sterk wisselde en die uitsluitend loonbelastingplichtig is;

d. bij de herrekening de tariefgroep, waarin de werknemer bij het einde van het jaar valt, beslissend dient te zijn, waarbij met betrekking tot kosten van levensonderhoud voor kinderen die intussen niet meer schoolgaand zijn, aftrek moet worden verleend voor buitengewone lasten, ook al zijn zij geen 16 jaar;

e. de inhouding van loonbelasting naar geschatte bedragen, gevolgd door periodieke afrekening, naast de jaarherrekening mogelijk dient te blijven.

Zou ook naar de mening der bewindslieden geen aanbeveling verdienen de invaliditeitsaftrek in het onderhavige artikel te regelen, nu hier de mogelijkheid wordt geopend tot herrekening op jaarbasis, zo vroegen de hier aan het woord zijnde leden. Thans is het zo, dat de invaliditeitsaftrek eerst kan worden toegepast, wanneer te verwachten is, dat de betrokken werknemer in het eerstkomende jaar niet in staat zal zijn meer dan $1/3$ van zijn loon te verdienen. Dit is een voorschrift, dat zeer moeilijk te hanteren blijkt. Het regelen van de invaliditeitsaftrek conform de mogelijkheid van artikel 31 voorkomt navordering.

Aldus vastgesteld 9 mei 1962.

(Gepubliceerd 23 mei 1962)

SUURHOFF

LUCAS

VONDELING

WELTER

VAN DE WETERING

JANSSEN

VAN LEEUWEN

PESCHAR

VAN EIJSDEN

VAN DOORN

PETERS

VAN DEN TEMPEL

VENVERLOO

BAKKER

SCHUITEMAKER.